

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1114

din 08 octombrie 2013

Cu raportul nr. 4236/IJ/1089/DIP/24037/ST/2013, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea formulată de domnul Papici Lucian Gheorghe, procuror la Direcția Națională Anticorupție - Secția de combatere a corupției, privind apărarea reputației profesionale.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

În temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, domnul Papici Lucian Gheorghe, procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a corupției, a solicitat să îi fie apărată reputația profesională și imaginea publică în legătură cu afirmațiile făcute de către primul-ministru al României, domnul Victor Viorel Ponta, în mass-media, afirmații apreciate ca denigratoare și de natură a-i afecta reputația profesională prin punerea la îndoială a obiectivității cu care a instrumentat unele dosare penale, precum și a probității morale și profesionale.

În motivarea cererii, domnul procuror Papici Lucian Gheorghe a susținut că, în cadrul emisiunii „Ora de vârf” difuzată la data de 2 octombrie 2013, orele 20⁰⁰, pe postul de televiziune RTV, domnul prim-ministru Victor Viorel Ponta a afirmat că „Papici a

făcut dosare politice”, respectiv „De ce trebuie să-i ținem pe toți bășiștii?”, în contextul în care anterior, în cursul aceleiași zile, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus încetarea delegării sale în funcția de procuror șef al Secției de combatere a corupției din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Domnul procuror Papici Lucian Gheorghe a apreciat că afirmațiile făcute sunt cu atât mai grave cu cât, în calitatea sa de prim-ministru, domnul Victor Viorel Ponta nu are atribuții legale, funcționale ori de statut în numirea/delegarea procurorilor, iar prin acestea, s-a creat în rândul opiniei publice sentimentul că prim-ministrul, care este om politic, deși nu are atribuții legale, este în realitate cel care hotărăște asupra numirii sau nu în funcția de conducere a unui procuror.

S-a mai susținut că efectul acestor afirmații s-a amplificat prin preluarea lor și de către alte publicații.

Conform raportului Inspecției Judiciare, s-a reținut că domnul procuror Papici Lucian Gheorghe a ocupat funcția de procuror șef al Secției de combatere a corupției din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, mandat care, potrivit legii, a expirat la data de 23 septembrie 2013.

Prin Ordinul nr. 1747/17 septembrie 2013 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, domnul procuror Papici Lucian Gheorghe a fost delegat să ocupe, în continuare, aceeași funcție, pe o perioadă de trei luni, începând cu data de 23 septembrie 2013.

La data de 2 octombrie 2013, prin Ordinul nr. 1893/2 octombrie 2013 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a dispus încetarea delegării domnului procuror Papici Lucian Gheorghe în funcția anterior menționată.

Această ultimă măsură a fost adusă la cunoștința opiniei publice printr-un comunicat de presă din data de 2 octombrie 2013.

În cuprinsul comunicatului, s-a precizat că măsura a fost determinată de demersul ministrului justiției care a transmis Consiliului Superior al Magistraturii propunerea de numire în această funcție a unui alt procuror.

La data de 2 octombrie 2013, în cadrul emisiunii „Ora de vârf”, difuzată la orele 20⁰⁰ de către postul de televiziune RTV, domnul prim-ministru Victor Viorel Ponta, printre alte comentarii și luări de poziții legate de activitatea politică și guvernamentală, a făcut referiri și la știrea privind încetarea delegării domnului procuror Papici Lucian Gheorghe din funcția sus-menționată.

Astfel, printre altele, primul-ministru al României a afirmat despre domnul procuror Papici Lucian Gheorghe următoarele: „Papici, marele bășist, morarist, macovist ... nu a fost demis! I s-au terminat mandatele – a avut două mandate... Ce facem? Îl ținem... Pe Papici... că moare țara fără Papici!? Să mai stea procuror simplu, să mai facă și el un dosar! ... A avut două mandate, amândouă de 3 ani; 6 ani! Așa spune în lege: n-ai voie să ai mai mult de două mandate. I s-a terminat mandatul. Stă și el procuror simplu, că nu l-a născut șef. Ce înseamnă, l-a demis? Nu s-a demis ... Dar de ce trebuie să îi ținem pe toți bășiștii care au făcut dosare politice după ce le-a expirat mandatul? ... Eu susțin în continuare ... Papici și ai lui au făcut dosare politice anul trecut, când au luat oamenii și i-au pus să jure cu mâna pe biblie pentru că au votat la referendum: sunt dosare de poliție politică”.

Aceste afirmații și opinii nu au fost argumentate decât prin menționarea unor împrejurări în care s-a derulat referendumul organizat în cursul anului 2012, eveniment care a ocazionat și instrumentarea unor dosare penale de către unitatea de parchet din care făcea parte domnul procuror Papici Lucian Gheorghe.

În acest context, Inspecția Judiciară a reținut că, în legătură cu unele acuze potrivit cărora dosarele având ca obiect fapte penale comise în cursul derulării referendumului organizat în anul 2012, s-a afirmat că ar fi fost instrumentate ca urmare a unor intervenții de natură politică. Din această perspectivă, se reține că Inspecția Judiciară a mai efectuat verificări, iar prin Hotărârea nr. 816/18.09.2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a stabilit că afirmațiile unor oameni politici făcute în acest sens au încălcat independența sistemului judiciar.

Față de solicitarea formulată de domnul procuror Papici Lucian Gheorghe, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în exercitarea atribuțiilor sale, “Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Potrivit art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, judecătorul sau procurorul care consideră că independența, imparțialitatea sau reputația profesională este afectată în orice mod, se poate adresa Consiliului Superior al Magistraturii care, după caz, poate dispune verificarea aspectelor semnalate, publicarea rezultatelor acestora, poate sesiza organul competent să decidă asupra măsurilor care se impun sau poate dispune orice altă măsură corespunzătoare, potrivit legii, iar potrivit art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. Judecătorii sau procurorii care consideră că independența și imparțialitatea le sunt afectate în orice mod, prin acte de imixtiune în activitatea profesională, se pot adresa Consiliului Superior al Magistraturii pentru a dispune măsurile necesare”.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. (3) din Constituție, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 3 alin. (2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Articolul 1 alin. (4) din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească. În baza acestui principiu, raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii. Pentru

aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Conform art. 30 alin. (1) și (6) din Constituția României, „(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. ... (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

Dreptul la libera exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În mod constant, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că noțiunea de „reputație” desemnează părerea publică, favorabilă sau defavorabilă, despre o persoană, felul în care cineva este cunoscut sau apreciat. Părerea publică defavorabilă este, în principiu, de natură să aducă atingere reputației unei persoane. Ea este justificată, dacă se bazează pe fapte reale și trebuie sancționată, dacă se bazează pe fapte mincinoase și tendențioase, făcute în scopul de a-i discredita acesteia onoarea sau reputația.

Reputația profesională este o consecință a integrității morale și profesionale de care trebuie să dea dovadă fiecare procuror. Aceasta conferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei.

Dreptul la reputație figurează printre drepturile garantate de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ca element esențial al dreptului la respectarea vieții private. În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în mod constant, în jurisprudența sa, că statutul de magistrat nu elimină protecția oferită de articolul 8 din Convenție. Ingerințele în viața privată și de familie pot fi justificate doar în cazul în care sunt întrunite cerințele impuse de alin. (2) al art. 8 din Convenție, astfel amestecul trebuie

să fie „prevăzut de lege”, inspirat de un scop legitim în condițiile alin. (2) și „necesar într-o societate democratică” pentru a realiza acest scop.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Brafors contra Danemarcei, a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”.

La soluționarea cererii de apărare a reputației profesionale formulate de domnul procuror Papici Lucian Gheorghe, Plenul va avea în vedere legătura dintre afirmațiile apărute în declarațiile domnului prim-ministru Victor Viorel Ponta, mai sus menționate, și exercitarea profesiei de către domnul procuror Papici Lucian Gheorghe, precum și influența acestor afirmații asupra percepției publice.

Plenul reține că afirmațiile domnului prim-ministru Victor Viorel Ponta în cadrul emisiunii „Ora de vârf”, difuzată la data de 2 octombrie 2013, orele 20⁰⁰, pe postul de televiziune RTV, prin conținutul concret, prezintă date inexacte, prin care magistratului i s-au imputat, în public, în mod explicit, comiterea, sub aparența unei apartenențe politice, a unor fapte ilegale, dar nedovedite. Aceste afirmații sunt de natură să influențeze în mod negativ opinia publică cu privire la integritatea magistratului și să-l discrediteze, afectându-i-se astfel reputația profesională, motiv pentru care Plenul apreciază ca fiind întemeiată cererea formulată.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admiterea cererii de apărare a reputației profesionale formulată de domnul PAPICI LUCIAN GHEORGHE, procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest sens.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 1114/08.10.2013 se comunică Inspecției Judiciare, pentru a fi pusă în aplicare, conform legii.

Data în București, la data de 08 octombrie 2013

Președinte,

Procuror Oana Andrea SCHMIDT-HĂINEALĂ